2 Iunie – Ziua Eroilor, sărbătoare națională a poporului român

Ziua Eroilor, sărbătoare națională a poporului român, este celebrată în fiecare an, de Ziua Înălțării Domnului, mare sărbătoare creștină, care marchează Înălțarea la cer a lui Iisus Hristos, la 40 de zile după Înviere.

Astfel, anul acesta, Ziua Eroilor a fost sărbătorită la 2 iunie, în memoria celor căzuți de-a lungul veacurilor pe câmpurile de luptă, pentru credință, libertate, dreptate și pentru apărarea țării și întregirea neamului. Au luptat cu vitejie pentru ţara lor. Şi-au dat viaţa pentru ca noi să ne bucurăm azi de libertate. Jertfa lor ne face să fim mândri că suntem români!

Glorie eternă eroilor noștri!

Monica Tuinete
Foto: **Florina Carvaci**

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROŞIORI DE VEDE

ANUL 25, NR. 658, IUNIE 2022

Editorial

POETUL ...

Despre Mihai Eminescu s-au scris nu doar cărți, ci biblioteci întregi. Cine nu a citit măcar o poezie de-a sa este mai sărac cu o viață.

L-am îndrăgit pe Eminescu, de cum am învățat să descifrez taina lecturii, fiindcă am găsit între cărțile dintr-un dulap din casa părintească, un volum de versuri eminesciene. Copilăria, despre care vorbea în poeziile sale, se asemăna cu aceea pe care eu însămi o trăiam, cu exact o sută de ani mai târziu, nu în Bucovina, ci într-un ținut sudic, la fel de pitoresc.

Pentru că luna iunie este una specială, în care comemorăm dispariția celui mai mare poet pe care l-a dat românimea, ne facem datoria de suflet de a spune câteva lucruri despre Eminescu, „sfântul preacurat al ghersului românesc”, cum l-a numit Tudor Arghezi. Ziua de 15 iunie va fi întotdeauna asociată în calendarul inimilor noastre cu stingerea „poetului nepereche”. La Botoșani a răsărit „luceafărul poeziei românești”, la Ipotești s-a desfășurat „parabola copilăriei, primele uimiri și întâia iubire a poetului, în depărtate nopți sidefate și în zile cu patru răsărituri de soare ...” (Augustin Z. N. Pop), iar la București se va încheia parcursul lumesc al omului Eminescu, la mijlocul anului 1889.

Creația eminesciană, cu întregul său univers de idei și sentimente și cu forța artistică pe care o implică, îl situează pe poet pe locul cel mai înalt al literaturii noastre naționale. Puterea actului său creator vine din cultura vastă, însușită printr-o lectură asiduă, precum și din concepțiile proprii, din orizontul său nemărginit afectiv și spiritual.

Personalitate copleșitoare, Eminescu i-a impresionat pe contemporanii săi prin inteligență, memorie, curiozitate intelectuală, cultură de nivel european, și, mai ales, prin farmecul limbajului artistic. Titu Maiorescu îl descria drept: „omul cel mai silitor, veșnic citind, meditând, scriind ..., poet în toată puterea cuvântului”.

Poet național și universal, Mihai Eminescu a fost și un om al timpurilor moderne. El a luptat pentru a dovedi geniul autentic al poporului român, în toate manifestările sale. S-a străduit să impună realitățile naționale în artă, în politică, în filosofie, în economie. În opinia sa, acestea erau singurele realități ce ar fi putut interesa Europa acelor vremuri, erau singurele contribuții fecunde pentru armonia între popoarele unei Europe dezbinate.

Nu știu în ce măsură generațiile tinere de azi se mai află sub influența operei poetice a lui Eminescu. Cert este, însă, că prin el, gândirea și sensibilitatea românească au trăit o extindere a orizontului lumii, a cugetării și a simțirii, care ne-au schimbat esențial ca nație.

Domnița Neaga

Zilele Municipiului Roșiori de Vede, sărbătoarea locală ajunsă la cea de-a XXII-a ediție

Roșiorenii au sărbătorit în perioada 21-22 mai 2022 cea de-a XXII-a ediție a sărbătorii locale „Zilele Municipiului Roșiori de Vede”.

Primăria Municipiului Roșiori de Vede alături de Consiliul Local și Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport au conceput programul pentru „Zilele municipiului Roșiori de Vede” ca un eveniment divers, interactiv și dinamic, fiind unul dintre reperele cele mai așteptate de către roșioreni pentru petrecerea timpului liber și pentru distracție, mai ales că în ultimii doi ani, din cauza pandemiei mondiale de Covid-19 sărbătorile locale și naționale au fost interzise.

Centrul orașului, Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu”, Biblioteca Municipală „Gala Galaction”, dar și Casa de Cultură, au devenit în cele două zile de week-end, principalele puncte de atracție.

Monica Tuinete
Foto: **Monica Tuinete**

Continuare în pagina 4

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

• *Lecţia de informare europeană*

Unul dintre programele de succes ale Centrului EUROPE DIRECT Teleorman şi anume ***Lecţie de informare europeană*** a continuat şi în lunile mai şi iunie 2022.

Astfel, în data de 25 mai, la ***Şcoala Gimnazială „Alexandru Depărăţeanu” Roşiori de Vede***, echipa ED Teleorman a stat de vorbă cu elevi ai claselor a V-a, a VI-a, a VII-a şi a VIII-a, copii minunaţi şi dornici să afle totul despre trecutul, prezentul şi viitorul Uniunii Europene. Am vorbit despre cum pot să-şi exprime viziunea în *Anul european al tineretului*, despre *Pactul verde european* şi *O Europă pregătită pentru era digitală*, despre Spaţiul învăţării – ghişeul unic pentru materiale oficiale de predare şi învăţare în UE, despre publicaţiile editate de UE, despre unitate în diversitate, despre acceptare și toleranță, despre activitatea şi proiectele instituţiilor europene şi ale Centrului ED Teleorman, dar şi despre oferta educaţională propusă instituţiilor şcolare de către centrul european de informare din Teleorman găzduit de Biblioteca Municipală „Gala Galaction”.

Marinela Ruşanu
Aurelia Bărbuţ

Continuare în pagina 8

„Joc, joacă... jucării!” Ziua Internaţională a Copilului la Roşiori de Vede

Consiliul Local al Municipiului Roșiori de Vede, Primăria Municipiului și Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport au organizat activități cultural-artistice și educaționale dedicate „Zilei Internaționale a Copiilor”, invitându-i pe cei mici, dar și pe cei mari, să sărbătorească împreună 1 Iunie.

Evenimentul roșiorean a cuprins programe artistice și mini-concursuri susținute de copiii din municipiu. Parcul Grădina Publică „Mihail C. Mănciulescu”, s-a transformat

într-un loc al bucuriei, în care, pe parcursul evenimentelor, copiii au avut parte la tot pasul de surprize, de cărți pentru colorat și dulciuri oferite în dar de administrația publică locală.

Ziua Internațională a Copilului reprezintă și la Roșiori de Vede un moment potrivit al petrecerii timpului alături de copiii noștri, demonstrându-le încă odată că sunt cei mai importanți în viața noastră.

Monica Tuinete
Foto: **Elvira Stîngă, Ion Stângă**

„Verba volant, scripta manent”

Jurnal de scriitor

04.05.2022.

Strada Dunării. Florar. Albul castanilor incendiind cerul. Fațada nouă a primăriei, lucrările de peisagistică îți amintesc versurile: „alb palat dintre castani, cu mușcate la ferești ...” și, fără să vrei, zâmbetul funcționarei, explozia bucuriei sale la interacțiunea cu oamenii, te fac să uiți toate neajunsurile clipei.

La Școala „Alexandru Depărățeanu”, un copil deghizat în înger se învârte în jurul unui grup de elevi, iar larma și voia bună devin molipsitoare și te gândești la copiii ucraineni, la zona de război, la dezastrul provocat de niște oameni altor oameni, din ambiții și scopuri mărunte. Te îndepărtezi repetându-ți îndemnul: „Lăsați copiii să vină la mine! Lăsați copiii să vină la mine!...

5.05.2022.

„Se pare că premierii britanici înfloresc doar pe timp de război. Nu dădeam prea mulți bani pe Boris Johnson (mai ales după Brexit) până la invadarea Ucrainei. M-a făcut praf! Curaj, determinare, primul la Kiev, o etică impecabilă, simțul istoriei. Churchill, nu alta! Nu degeaba a scris o carte despre Churchill. Toată admirația!” (Tudorel Urian).

13.05.2022.

Alexandra Marin vine dintr-o zonă de care nu te vei desprinde niciodată. Zonă de povești, zonă poveste, care te bucură așa cum te bucură lucrările ei. Lumini și umbre ce scot ființa umană din reverie pentru a o restitui reveriei.

14.05.2022.

„Zeciuiala. Îmi pun ochelarii și inspectez livada. A fost albă-albă de flori. Fructe? La fiecare zece flori — o cireașă, o vișină, o prună ... să nu-l mâniem pe Dumnezeu. E bine și așa. Cu zeciuiala s-au făcut imperiile puternice.” (D. A. Doman).

Noaptea Muzeelor. Vizitatori mulți. Oameni care știu că: „Muzeul e arsenalul cel mai puternic cu care un popor își apără originea, identitatea și tot ce a moștenit de la străbuni.” (Iosif Sterca-Șuluțiu).

16.05.2022.

Din colecția de citate, primită de la Gabi: „Lumea s-ar putea să nu recunoască curajul oamenilor mărunți, dar s-ar descompune fără curajul și stăruința lor.” (Pam Brown).

Primii trandafiri (galbeni) — înfloriți peste noapte, parcă pentru cineva anume. Sau mai bine zis, pentru cel care a fost o parte din sufletul Trupei Euroton. Și voi aprindeți lumânări, puneți flori, vă așezați în jurul mormântului, un vânticel subțire împrăștie mireasma socului, cântecul cucului cade peste liniștea zilei, ca o uimire. Și voi vorbiți — și el va dormi mereu ...

18.05.2022.

Plouă. Ploaie de mai. G. A. — un oaspete matinal, însuflețește o discuție despre vreme. Și tu știi că „fericirea este o tăcută și perpetuă delectare cu evenimente mici.”

21.05.2022

„Orașul mic te absoarbe-ncet / cu ale lui micute strade / cu oameni buni și cumsecade, dar care nu știu că sunt poet.” (Ghe. Mocuța).

Și chiar dacă nu știu, tu știi că ți-ai iubit orașul. L-ai îmbrățișat cu privirea în fiecare anotimp și l-ai cântat în fiecare ceas. Iar cântecul tău va rămâne ca un arc peste timp, semn al iubirii și dragostei de oameni. Oamenii orașului tău, care știu să ofere, din frumusețea sufletului lor, tuturor celor care vor să primească această frumusețe.

23.05.2022.

Macii au intrat în oraș!

Pe la mijlocul livezii, motocoasa nu mai vrea să înainteze. Mă calmez cu un pahar de palincă la umbră în foișor. Dar, în estul orașului se aude turată o motocoasă de producție turcească. Îi răspund două motocoase bulgărești dinspre sud. Din vest deslușesc cântecul egal a trei motocoase de proveniență mongolă. Dar dinspre nord răzbate un cor de motocoase italiene. Palinca e românească, producție proprie, și nu face zgomot, scrie Augustin Doman.

Și îi răspunzi: La mine la țară, de dimineață, un cor de motocoase în deal, un cor de motocoase în vale. De ce proveniență să fie?! Scoate niște țuică, zice. Vin eu și te lămuresc! Asta era!

30.05.2022.

Despre tinerii aceia responsabili, ingenioși, creativi, solidari, paroliști ai fi dorit să vorbești ore în șir. Să îți strigi bucuria dincolo de barierele orașului. Să știe toți că există, că îi cunoști că sunt prietenii tăi.

Florina Carvaci,
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Citatul lunii

„Viața este frumoasă ... viața este grea. Două afirmații adevărate ..., dar mai bine să admitem că vor exista și palme și mângâieri”.

„Și nu uita să fii fericit!” - Christophe André

Rubrică îngrijită de **Adriana Miu**

Trăire creștină

Eroi au fost, eroi sunt încă! Oare?

Ziua Înălțării Domnului Hristos la cer este o sărbătoare de suflet a credincioșilor, în care rememorează momentul „despărțirii de Hristos” și așezării trupului omenesc de-a dreapta lui Dumnezeu, dar și făgăduința trimiterii Duhului Sfânt care Îl va face prezent pe Hristos în viața fiecărui om, prin lucrarea harului dumnezeiesc. De ceva vreme, Ziua Înălțării este și un binecuvântat prilej de amintire a tuturor eroilor neamului românesc. Este ziua în care, dintr-odată, sentimentul apartenenței la neamul românesc are o doză de realism istoric prin aducerea-aminte a tuturor celor care, prin jertfa vieții lor, au scris destinul libertății noastre de astăzi. Coroane depuse la monumente, elevi cărora li se predă o lecție de istorie în fața unor nume de eroi, mâini așezate în dreptul inimilor și altele asemenea. O zi minunată!

Dar, cu o îndrăznire ziditoare, aș întreba: câți dintre cei care au fost prezenți (nu am spus că au participat) la evenimentul de comemorare a eroilor găsesc vreo legătură între Sărbătoarea Înălțării și evenimentul în discuție? Apoi, este de neînțeles cum, ca societate, creezi un curent antieclezial (sloganuri vrem spitale, nu catedrale! și toate cele cu trimitere la ineficiența bisericilor în spațiul mioritic), deci creezi și hrănești un sentiment antieclezial și anticlericalist, după care dai valoare unui moment ca cel al comemorării eroilor care este inițiat de biserică, argumentat și desfășurat prin implicarea clerului bisericesc. Ceva scapă înțelegerii mele! Sau poate dacă fragmentăm viața noastră, o divizăm în mod fariseic, atunci totul devine ușor de înțeles. Nu cumva, în numele corectitudinii politice ne folosim de ceea ce aduce like-uri, aprecieri anonime și comentarii pozitive și aruncăm cu mizerii în ceea ce, neargumentat, se apreciază că e depășit și ineficient economic? Să nu ne fie teamă a recunoaște că asemenea atitudini au fost prezente și în vremea Mântuitorului. Nu putem folosi istoria pentru propriul progres uitând că ne-am născut într-o zi voită de Dumnezeu și într-un neam pe care nu l-am solicitat în prealabil. De aceea taina persoanei este și taina lucrării lui Dumnezeu în istorie, prin fiecare om care este adus la viață.

Pomenim eroii neamului românesc pentru că, prin jertfa lor pentru neamul nostru, sunt de-a dreapta slavei lui Dumnezeu, așa cum este așezată și firea omenească a Mântuitorului Iisus Hristos. Jertfa eroilor nu a fost un act de împlinire personală, egoistă, ci conștiința că orice picătură de sânge înseamnă o clipă de libertate și o fărâmă de demnitate pentru cei rămași acasă. Mormintele eroilor și monumentele ridicate în cinstea lor nu sunt spații care descriu o împlinire personală, ci ele delimitează o istorie, vorbesc, pentru eternitate unei lumi, că trebuie să trăiești numai pentru ceea ce ești capabil să și mori.

Altfel, viața devine un șir temporar de compromisuri și negocieri mârșave. Jertfa pe Cruce a Mântuitorul Hristos este urmată de Învierea Sa din morți, pentru că iubirea nu poate fi omorâtă. Învierii îi este urmată Înălțarea pentru că iubirea se cere împărtășită prin lucrarea Duhului Sfânt. Un mitropolit ortodox se exprima că „moartea pe cruce este singurul loc unde judecata se întâlnește cu mila, în care omul și Dumnezeu sunt implicați pe deplin și în mod egal în același eveniment, în deplină armonie”. Veșnică pomenire fericiților întru adormire eroii, ostașii și luptătorii români din toate timpurile și din toate locurile, căzuți pe toate câmpurile de luptă, în lagăre și închisori pentru apărarea patriei și a credinței strămoșești, pentru întregirea neamului, pentru libertatea și demnitatea noastră ...!

După Înălțare, în ajunul Cincizecimii sau Rusaliilor, este ziua de pomenire a tuturor celor trecuți la cele veșnice, din neam în neam. Nu este în această pomenire a tuturor răposaților noștri ceva din pomenirea eroilor? Oare bunicii, părinții și toți cei dragi nu sunt niște eroi ai vieții fiecăruia dintre noi? Oare brațul mamei care amorțește legănând copilul, mâna plină de bătături a tatălui care aduce pâinea acasă, grija unui bunic sau dăruirea unei bunici, toate acestea nu sunt fapte ale unor eroi ai noștri? O soție iubitoare care și-a dedicat viața familiei nu este un erou pentru soțul rămas în viață? Un soț trecut la cele veșnice care a fost o lumină în familie, nu este un erou pentru soția sa? Ar fi minunat să putem răspunde cu da. Ar mai fi ceva. Oare noi suntem eroii vieții copiilor și nepoților noștri? Sau putem fi eroii din viața unei soții sau din viața unui soț?

Pr. **Păunescu Eugen-Cătălin**

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

După doi ani de așteptare, din cauza pandemiei de coronavirus, am călătorit cu trenul de la Roșiori Nord la București Nord. Am observat, plăcut surprins, de o parte și de alta a căii ferate, că, toate suprafețele de teren arabil sunt cultivate cu grâu, orz, floarea soarelui, rapiță și porumb, plante verzi, colorate, bine crescute și bine îngrijite, fără existența unor pârloage.

Felicitări fermieri, felicitări mecanizatorilor!

La prânz

A fost asfaltată șoseaua ce trece prin stațiile comunei Rădoiești: Rădoiești Deal, Rădoiești Vale, Cetate. În stația CFR Rădoiești staționează peste o duzină de autoturisme, ce ușurează viața navetiștilor la București . În stația originală Vârtoape, edilii au pus becuri, au montat canapele pe podul – peron de lemn pe care așteaptă călătorii trenurile..

Teleormanul încă oferă forță de muncă în Capitală.

În amurg

Duminică 29 mai, am fost anunțați prin Ro-alert, pe telefoanele mobile că, între orele 22 și 22,30 se instituie cod roșu de furtună, cu ploi torențiale și vânt puternic, cu viteza de 90-100 km/oră.

Așa a fost în realitate. Mulți roșioreni n-au avut energie electrică toată noaptea.

Gh. Tutcălău

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Responsabil de număr: Monica Tuinete
Tehnoredactare: Vladimir Mutu
Colectivul de redacție:
Domnița Neaga, Cristian Gabriel Moraru, Iulian Bitoleanu, Ion Scarlat, Ioan Romeo Roșiianu, Petre Bozdoc, Gheorghe Tutcălău, Gheorghe Vlad, Victor Osăceanu, Eugen Cătălin Păunescu, Virgil Andronescu, Daniela Achim Harabagiu, Eugenia Staicu, Gabriel Argeșeanu, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu, Veronica Cojocaru, Monica Tuinete
Culegere texte: Monica Tuinete
Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54 - 56, Roșiori de Vede. Telefon: 0247 460619. E-mail: ziaruldrum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

Cutiuța cu amintiri (IV)

Amintiri din două lumi diferite

Tatăl meu, fost om al clasei muncitoare, de peste douăzeci de ani s-a convertit în agricultor și încă într-unul cu știința muncii câmpului. Chiar și când se afla în câmpul muncii industriale se ocupa de ceva grădinărit și creșterea animalelor în timpul liber, puțin de altfel. Aveam capre, apoi vaci și-un măgăruș, cât zece cai atât la tracțiune cât și la viteză, pe Viorel. Mulțumită lui Dumnezeu și datorită muncii sale reușește, chiar și după un an de la ivirea unei probleme grave medicale, să-și țină *la punct* curtea, mare cât un stadion de fotbal, și să aibă cele necesare traiului. Nu spun toate astea pentru a scoate în evidență vreo bogăție materială excepțională, ci din cauze pe care le veți dezvălui dumneavoastră, cititorii.

Revin la perioada când teoretic era omul proletariatului, când își câștiga pâinea pentru familie slujind în întreprinderea statului. Una dintre cele mai mari din România. În timpul anilor de serviciu, aproape că nu trecea lună și era căutat insistent de directorul de atunci. *Tovarășe Gabriel, chiar nu vrei dom'ne să te facem membru de partid?* După vreo câțiva ani de tocat continuu creierii, directorul zelos a apărut din nou, de această dată cu o ofertă foarte tentantă și la care nu ar fi renunțat mai nimeni: *Uite, Gabriele, dacă te înscrii în partid, îți dăm apartament cu două camere, că ai trei copii, și îți dăm și butelie, numai să devii de-al nostru!* Îmi povestea taică-meu că îl cam pusese pe gânduri dar că onoarea sa de om s-a repliat imediat și a răspuns: *Uite ce este, tovarășe director: Lăsați-mă să merg acasă să vorbesc ..., să-mi întreb nevasta și să vă dau un răspuns!* Tata se ocupa și pe atunci, ca și după '89, cu apărarea drepturilor angajaților, cotiza la sindicat și cam atât. Tot timpul a fost un om demn, căutător și alegător al dreptății și adevărului, tot timpul un revoltat împotriva nedreptăților sociale. Țin minte că aproape seară de seară, împreună cu el, ascultam postul de radio *Vocea Americii*, rareori *Europa liberă*, la o amărâtă de galenă furată de mine din receptorul unui telefon public cu fise. Cuplam galena la un aparat de radio, ce imita o minge de fotbal, căutam frecvența respectivă și ascultam ceea ce se putea prinde altfel. Se auzea când cu turbulențe, când binișor, dar ascultam și înțelegeam ... Erau seri, joia apoi sâmbăta, când ascultam emisiunile *Fotbal minut cu minut*, retrospectiva Europei fotbalistice, *Cenaclul Flacăra* al poetului Adrian Păunescu și în fiecare luni seara aveam parte de teatru radiofonic. Sunt convins că acele seri de teatru radiofonic mi-au dezvoltat imaginația căci parcă acei actori minunați jucau pe o scenă ce se afla chiar în fața mea, de fapt în interiorul minții mele se întâmpla minunea.

De la posturile *aginturilor străine* înțelegeam ceea ce se întâmpla cu țara mea și cu lumea întreagă, atât cât înțelegeam la acea vârstă. Îmi spunea tata, mie și fraților mai mici: *Să nu vă prind că spuneți ceva la școală sau în altă parte că nu știu ce vă fac! Mă ridică miliția și o să muriți de foame fără mine!* După zisele astea, trăgea perdeaua de culoare închisă, acoperind bine fereastra, stingea lumânarea, lampa cu gaz sau cu carbid ori decupla becul de 24 v de la bateria de mașină și începea să caute ... Că-i găsea pe *americani* sau pe *nemți* era bine oricum. Și uite-așa, fără lumina lumânării, a lămpii cu gaz lampant, ori, mai târziu, lampa cu carbid făcută în atelierul fabricii sau a bateriei de motostivuitor de 24v la care conecta firele unui bec de far luat de la un electrocar, ascultam în liniște și pe mutește, fără alte comentarii.

Părinții mergeau la serviciu, de cele mai multe ori în schimburi, unu, doi și trei pentru a fi cineva cu noi trei, apoi patru, acasă. Se mai întâmpla să rămânem și singuri în casă, cu mâncarea pe pervazul ferestrei și olița sub pat, atunci când ambii lucrau în același schimb. *De cele mai multe ori noi suntem sub vremuri și nu invers.* Pierdeam timpul jucându-ne în casă și când mama și tata ajungeau acasă ne ascultau la temele pentru următoarea zi de școală, ne verificau la poezii și la operațiile aritmetice, ne corectau unde greșisem, căci primul lucru pe care-l aveam de făcut când veneam de la școală — după ce ne spălam, mâncam și dormeam forțat vreo două ore, era să ne pregătim temeinic pentru și după orarul *de mâine*. Ultimul control era la carnetul de note. Toate trebuia să se încadreze, după cerințele părinților și după puterea noastră, în baremul *binișor și foarte bine*. După cerințele materiilor zilei următoare, dar mai ales după condițiile materiale bune pe care ni le creau părinții în familie. În timp ce noi mai buchiseam *suplimentar*, tata mânca și se așeza pentru o oră la somn. Se trezea și ieșea să trebăluiască prin curte. Muncea împreună cu mama pentru binele familiei.

Într-o zi, la mult timp după ultima discuție cu tovarășul director, i-a zis mamei despre sâcâiala de la serviciu. Au discutat, că așa se făcea la noi în casă, și au ajuns la un numitor comun dar numai pe jumătate din problemă. Nu-i spusese tata chiar tot. Doar de apartament și butelie. Așa considerase. Au refuzat oferta pe motiv că avem casă, curte mare și destule orătănii pentru a duce o viață liniștită și îndestulătoare. A trecut vreme, a venit vreme și din nou s-a trezit cu tovarășul pe cap. *Ai vorbit tovarășe, ai discutat cu soția? Spune-mi că azi mergi la cadre și depui Cererea asta, după ce o scrii.*

- va urma -

Virgil Andronescu,
redactor al revistei manifest „Litera13" din Brăila

Înainte ca natura să moară

Omul — inginer al Pământului (IV)

2.3. Știința din ce în ce mai greu de controlat ?

Știința modernă și marile sale reușite tehnice prinde ca în tentacule întreaga omenire. Mașini imense de calcul, cibernetică, roboții, energia nucleară, laserul sunt tot atâtea posibilități și puteri la îndemâna umanității, încât nu arareori lucrul acesta poate provoca temeri înainte de a da satisfacții. Căci cuceririle științei fac deopotrivă pe oameni puternici și vulnerabili. Putem începe cu exemplul banal pe care ni-l oferă uriașa urbanizare contemporană. Blocuri cu zeci de etaje, cu magazine imense, cu ascensoare care urcă și coboară fără încetare. Aproape toate cuceririle științei alcătuiesc confortul maxim pe care și-l pot dori citadinii: apă rece și caldă, alimente preambalate, semi-preparate, bucătării cu gaze, mașini de spălat electrice. Nu arhaicul put de lanțul căruia să atârne grele ciuturi; nici vreascuri care să ardă în vatră, nici albie pentru spălat, nici făina care trebuie frământată ...

Dar imaginați-vă că o calamitate ar distruge uzina de apă și pe cea electrică și sursa de gaze naturale și depozitele de aprovizionare. Situația ar deveni dintr-o dată de nesuportat. Orașul, cel în are se trăiește ușor, ar deveni repede nelocuibil ! Iar o întâmplare de acest gen nu este chiar cu totul imaginară. Să ne amintim lipsa de curent care a afectat cu ani în urmă nord-estul Statelor Unite și Canada pe o suprafață de 80.000 Km^2. New Yorkul s-a găsit brusc în pragul haosului. Oameni blocați pe neașteptate în ascensoarele uriașelor zgârie-nori, oameni blocați în metrou. O noapte întreagă cu pâlpâiri de lumânări, care dădea orașului un lugubru aspect de cimitir.

A fost o clipă grea pentru America; o clipă grea pentru oamenii care au scăpat de sub control știința. Acest aspect ne poate interesa îndeaproape și de aceea trebuie relatat mai e larg. Sistemul energetic de care vorbim este supus unui control cibernetic dotat exclusiv cu ordinatoare, care au înscrise în ele toate posibilitățile și care reușeau să soluționeze mai bine și mai repede decât oamenii toate situațiile ivite; și dintr-o dată surpriză: supunându-se la început ordinelor încorporate în memoria sa, sistemul a refuzat pur și simplu să mai respecte dorințele celor care-l construiseră și a acționat împotriva acestora înainte ca oamenii să poată interveni. Iar Acțiunile sistemului sunt lanțuri greu de blocat. Mai întâi, a refuzat să funcționeze un contact care trebuia să declanșeze trecerea curentului în cablurile centralei electrice „Sir Adam Beck". Cablurile rămase au fost incapabile să suporte suprasarcina și siguranțele au sărit. Tot curentul s-a îndreptat către rețeaua americano-canadiană care la rându-i, n-a suportat fluxul de curent. Sistemul cibernetic deși avea în „memoria" sa dispoziții pentru asemenea cazuri, a rămas impasibil. Siguranțele multor centrale regionale s-au năruit cu repeziciune; provincia canadiană Noua Anglie, care furniza curent sistemului „Consolidated Edison" din New York și-a încetat activitatea. Supraîncărcat de sarcini, sistemul New Yorkului a cedat brusc și peste marele oraș, peste milioanele sale de locuitori s-a lăsat bezna completă. Știința scăpase de sub controlul oamenilor.

Am schițat mai înainte giganticul proiect al barajului ce ar urma să fie construit în strâmtoarea Bering. Și în legătură cu această grandioasă lucrare există pericolul ca știința să treacă dincolo de limitele pe care le-au socotit creatorii ei. Într-adevăr, proiectul este umbrit de multe îndoieli. Ce se va întâmpla cu Pacificul de Nord și cu marea Bering? Se vor răci oare în așa fel încât să compromită vegetația insulelor indoneziene, peninsulelor indochineze și Filipinelor? Topirea ghețarilor Arcticei nu va antrena și pe cea a imensului zăcământ de gheață care se găsește în Antarctica? În acest ultim caz, apele lumii vor avea un nivel cu 100 de m mai mare decât cel actual, ceea ce va face dintr-un oraș ca Moscova port la mare; Londra și New York, în schimb, vor fi de mult scufundate în valuri, ele care se ridică acum abia la câțiva metri deasupra nivelului mării.

Când procesul bazat pe lanțul fisiune-fuziune-fisiune a uraniului - 235 sau a plutoniului - 239 a putut fi controlat, omenirea a căpătat energii nebănuite, posibilitatea de a obține temperaturi de sute de milioane de grade. Ce forțe și, în același timp, ce pericol ! Să ne amintim de Nagasaki și Hiroșima. Acolo bombele au ruinat cu „puținele" lor puteri (20.000 t TNT) truda și viața a zeci de mii de oameni. Iar forța unei bombe de astăzi trece ușor de 10 milioane t TNT.

Știința, se vede pretutindeni, a furnizat lumii energii și unelte dintre cele mai ingenioase; dar astăzi, mai mult ca oricând, ea nu mai poate sălășlui în capul unui singur om și nici chiar într-un areopag de savanți. Ea ajunge la adevăr numai corijându-se permanent, în confruntări publice, iar aceasta se poate face numai cunoscând totul, criticând cu îndrăzneală, verificând rezultatele. Din păcate, adesea se uită că știința este un bun universal și se încearcă folosirea ei dincolo de această vocație generoasă. În acest caz, ea este de multe ori forțată să nu servească doleanțele cele mai arzătoare ale omenirii, ci doar unele conjuncturi de moment.

Ceea ce numim noi astăzi Coronavirus provoacă la oameni boala deosebit de periculoasă Covid-19 care face milioane de victime. Se știe aproape sigur că acest virus a fost prelucrat în laboratoarele Chineze printr-o inginerie genetică performantă, nu se știe pentru ce, ca mai apoi să fie „scăpat" în mediu. Acest produs biologic generează tulpini (Delta, Omicron ...) și câte or mai urma, a generat o pandemie globală care seceră oameni pe toate continentele. Unele vaccinuri create se pare că stopează oarecum infecția, dar nu se știe cu ce urmări ...

Prof. **Petre Bozdoc**

Laureați români ai Premiului Nobel

Nicolae C. Paulescu (1869-1931)

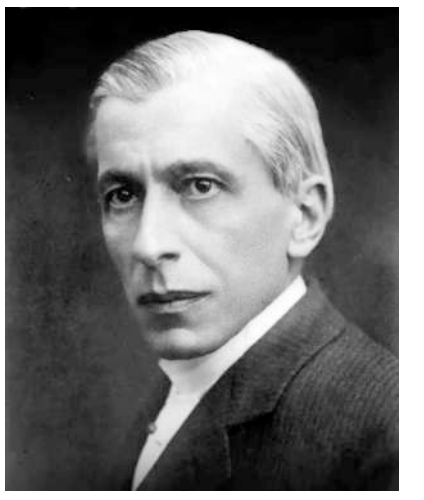

În numerele anterioare ale ziarului nostru, i-am prezentat pe cei patru români care figurează pe site-ul oficial al câștigătorilor Premiului Nobel. Facem precizarea că, pe lângă ei, mai sunt încă vreo câțiva români care au fost foarte aproape de obținerea prestigiosului premiu, dar care, din diverse motive, au fost nedreptățiți/ văduviți de acordarea acestui mult râvnit „trofeu". Îi amintim aici pe Nicolae C. Paulescu (descoperitorul insulinei), pe N. Proca (cel ce a creat în Franța Școala de Fizică Teoretică Nucleară), pe chimista-fiziciană Ștefania Mărăcineanu (care, prin 1920, a descoperit radioactivitatea artificială), pe fizicianul St. Procopiu (care, în 1913, a calculat momentul magnetic molecular) și alții. De eforturile și de realizările lor au beneficiat alți oameni de știință ale căror oficialități din țările natale au fost mai vocale decât ale noastre sau din cauza unor erori de apreciere etc.

În articolul de față, vom prezenta aspecte din viața și activitatea medicului român Nicolae C. Paulescu, cel care, în urma laborioaselor sale cercetări, în 1921 a descoperit insulina, hormon ce avea să salveze în timp mii de vieți omenești. El și-a anunțat descoperirea cu zece luni înainte ca doctorii canadieni Banting și Best să facă ei publică epocala descoperire și să obțină Premiul Nobel în dauna sa.

Nicolae C. Paulescu s-a născut în anul 1869, la București, beneficiind ulterior de o solidă pregătire liceală, încă de pe acum stăpânind limbile străine: franceza, greaca și latina, după care a urmat (1888-1896) cursurile Facultății de Medicină din Paris, unde, între 1896-1901, a obținut, la Sorbonna, trei doctorate: în medicină, în fiziologie și în științe naturale.

A lucrat în Spitalul Hotel Dieux din Paris unde, simultan cu diferite studii în diverse domenii ale medicinei, o preocupare deosebită a dovedit-o în domeniul studiul glandelor endocrine (hipofiza, tiroida, suprarenala și pancreasul), studii ale căror rezultate au fost încununate de către statul francez cu prestigioasa distincție „Palmele Academice".

Primul care a descoperit calitățile excepționale ale lui Nicolae C. Paulescu (încă de pe vremea de când acesta era student) a fost profesorul său Étienne Lancereaux, președintele Academiei de Medicină. Acesta l-a sprijinit în angajarea lui la Spitalul Notre-Dame du Perpétuel Secours, unde patronajul spitalului admitea doar personal de religie catolică. N. C. Paulescu nici formal nu admitea să se dezică de credința strămoșească (ortodoxă). Totuși, prestația sa (de excepție) a determinat patronajul să-și schimbe statutul. După plecarea doctorului Paulescu, spitalul admitea să angajeze doi medici ortodocși români.

Împreună cu mentorul și colaboratorul său, renumitul clinician Lancereaux, excepționalul medic român a publicat o lucrare monumentală (4000 p.): „Traité de Medicine Lancereaux-Paulescu" în mai multe etape (1903, 1906, 1913, 1930). Și a mai publicat și alte lucrări medicale de excepție.

Dar, descoperirea sa cea mai importantă, considerată epocală, este insulina, molecula vedetă a secolului XX, foarte bine cunoscută, intens studiată și acum. Prof. dr. N. C. Paulescu a fost un savant recunoscut al timpului său cu cercetări și descoperiri remarcabile în domeniul fiziologiei în special, cu numeroase lucrări publicate în țară și în străinătate.

Cercetând mecanismele vieții, prof. dr. Paulescu ajunge cu cunoașterea până la punctul dincolo de care nu se mai poate explica nimic fără acceptarea unei forțe divine, până la limitele cunoașterii. În acest sens, una dintre cele mai interesante lucrări ale sale este „Noțiunile de suflet și Dumnezeu în Fiziologie", reeditată în 2007 în România.

Activitatea și cercetarea sa științifică au fost vaste: a stabilit (împreună cu chirurgul Paul Reynier) structura splinei, a stabilit care este rolul glandei tiroide, a stabilit că glandele limfatice sunt adăposturi pentru microbi și multe altele. Împreună cu mentorul său, dr. Lancereaux, a scris un „Tratat de Medicină" organizat pe cauzele maladiilor, o noutate pe atunci.

Solicitat la o catedră din Freiburg (în condiții excelente) sau rugat să rămână la Paris ca urmaș al marelui Lancereaux, preferă să vină la București „printre ai săi". În urma cercetărilor asupra pancreasului, scrie lucrarea „Cercetări asupra pancreasului în asimilația nutritivă", pe care o publică în august 1921, în „Archives Internationels de Physiologie", lucrare care prezintă lumii științifice descoperirea tratamentului științific al diabetului. Produsul secreției interne a pancreasului a fost denumit pancreină și era primul savant care a izolat și a injectat experimental acest produs. Rugat de cercetătorul american Ernest L. Scott, profesor de fiziologie la Columbia University din New York (5 noiembrie 1921) să-i încredințeze prepararea și răspândirea pancreinei, la insistențele colaboratorilor și a oamenilor bogați, plus patriotismul, l-au determinat pe profesorul Paulescu să prefere varianta preparării acestei substanțe în laboratoarele din țară. Dar, peste un an și jumătate doi canadieni, Banting și Best, aproape necunoscuți în lumea cercetătorilor anunță zgomotos tratamentul diabetului prin insulină și li se acordă Premiul Nobel. Zadarnice au fost protestele profesorului Nicolae Paulescu, Comitetul Nobel refuzând recunoașterea erorii.

Și totuși, în urma unei campanii internaționale începută de fiziologul scoțian Ian Murray și de prof. dr. Ioan Pavel, Comitetul Nobel recunoaște abia în 1969 meritele și prioritatea savantului român în descoperirea tratamentului antidiabetic, deplânge situația din 1923, dar exclude posibilitatea unei reparații oficiale. Cei doi biochimiști canadieni au introdus în tratamentul diabetului zaharat descoperirea prof. dr. Nicolae Paulescu răpindu-i acestuia dreptul obținerii Premiului Nobel.

Savantul român a descoperit prețiosul hormon, vedetă a secolului XX, devenit elixir al vieții. Datorită epocalei descoperiri a devenit posibilă salvarea a milioane de diabetici muribunzi până atunci, condamnați unei morți lente, dar sigure. Lumea s-a bucurat și se bucură în continuare de efectele insulinei fără să știe sau să dea atenție celui care se află în spatele epocalei descoperiri. Superficialitatea de care a dat dovadă Comitetul Nobel din acel an (1923) a dus la cea mai gravă eroare înregistrată în istoria prestigioasei instituții suedeze, privându-l totodată pe eminentul savant român de obținerea merituosului Premiu!

Prof. **Ion Scarlat**
Foto: **sursa internet**

Zilele Municipiului Roșiori de Vede,
sărbătoarea locală ajunsă la cea de-a XXII-a ediție

(urmare din pagina 1)

Astfel, pe parcursul celor două zile de eveniment au fost organizate manifestări dintre cele mai variate: spectacole și concursuri pentru copii și pensionari, spectacole folclorice, manifestări sportive, concerte și expoziții, toate conturând tabloul unei sărbători locale bine organizate.

Startul a fost dat vineri, 20 mai 2022, când, în fața Primăriei, dl. Valerică Gheorghe Cîrciumaru, primarul nostru, a lansat tuturor celor prezenți invitația de a ne fi alături pe parcursul celor două zile de sărbătoare.

După mesajul primarului Municipiului Roșiori de Vede, rostit cu ocazia deschiderii oficiale a sărbătorii „Zilele Municipiului", ediția a XXII-a, pe strada Dunării, de la intersecția cu strada Elena Doamna, până la intersecția cu strada Mihai Bravu, a avut loc Expoziția de tehnică, echipament și accesorii specifice intervențiilor, aflate în dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne de la nivel local: Pompieri, Jandarmi și Poliție.

În cadrul evenimentului, s-au desfășurat și exerciții demonstrative, un motiv de bucurie pentru copii și o experiență inedită chiar și pentru adulți.

Sâmbătă 20 mai 2022, încă de la ora 09,00, la Clubul Pensionarilor s-au desfășurat concursurile de table, rummy și șah.

În prima zi a manifestărilor dedicate zilelor municipiului Roșiori de Vede, cetățenii acestei localități și un numai, s-au bucurat de prima ediție a Festivalului – concurs de muzică populară „Alexandru Dachin", câștigat de Marinel Nicolae Predoi.

Vocile cristaline, cântecele populare alese: balade, cântece de horă sau haiducești, emoțiile vădite ale copiilor, vremea frumoasă și publicul au făcut din această parte a concursului un adevărat regal al muzicii populare românești, demonstrând încă o dată, dacă mai era nevoie, că roșiorenii știu să păstreze tradiția.

Copiii au fost premiați cu diplome și bani din partea organizatorilor, și cadouri din partea sponsorilor.

În paralel, la Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu" s-a desfășurat inedita expoziție a colecționarului alexăndrean Teo Săceanu, și anume „Glasul lutului".

Lectura te face învingător!

Sâmbătă, 21 mai, la Biblioteca Municipală „Gala Galaction" s-a dat startul celei de-a VIII-a ediții a Concursului Național de Lectură „Bătălia cărților".

Concursul se derulează anual în mai multe biblioteci publice din România, sub egida Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România și se desfășoară pe două secțiuni: 11-13 ani și 14-18 ani. Perioada de desfășurare este mai – septembrie 2022.

La ora înserării, roșiorenii au aplaudat și s-au bucurat într-o atmosferă de mare sărbătoare de spectacolul de muzică populară „Pe la noi, pe Teleorman", la care și-au adus contribuția, prin vocea și harul lor, cunoscuții artiști: Virginica Neagu, Maria Dudău, și Ansamblul „Burnasul".

Duminică 22 mai 2022, de la ora 10,00, Casa Municipală de Cultură a devenit neîncăpătoare. „Intersecții", expoziția de sculptură în piatră de râu și pictură abstractă de negru a sculptorului Costel Păun și a pictorului de negru Elian Băcilă. Alături de aceștia prietenii Vergil Cojocaru, cover - membru al UAPR și actrița Doina Ghițescu au însuflețit atmosfera cu șarm și profesionalism.

Roșiorenii, prezenți în număr mare în centrul orașului, au fost încântați duminică la prânz de Festivalul – concurs de muzică ușoară românească „Dan Cîmpeanu", la prima ediție. Câștigătorul trofeului din acest an a fost elevul Florin Ciobanu, un tânăr compozitor și interpret de o sensibilitate și o finețe aproape nefirești.

Spitalul Municipal „Caritas", mai precis curtea acestuia, a devenit pentru o jumătate de oră, scena Coralei Axios, care, alături de primarul roșiorean, dl. Valerică Gheorghe Cîrciumaru au ținut să mulțumească medicilor, asistenților și tuturor celor implicați în actul medical

pentru tot efortul depus în ultima perioadă. Spectacolul s-a intitulat „Muzica – pansament pentru suflet!", și

este deja la cea de-a doua ediție.

Ziua de duminică 22 mai 2022 a continuat seara la scena din centrul orașului cu premierea celor mai frumoase spații verzi în ediția a II-a a acțiunii de responsabilitate civică „Orașul meu, orașul Tău! EU îmi iubesc orașul! TU?"

Spectacolul de muzică ușoară, „Nicicând, adio!" a fost apogeul celor două zile de sărbătoare. În deschidere a cântat și încântat în recital publicul roșiorean Dănuț Cîmpeanu, fiul regretatului nostru coleg Dan Cîmpeanu, vocea trupei EUROTON.

A urmat Trupa „Euroton", cu melodii consacrate, cu multe aplauze venite din partea publicului, cu multă emoție, mai ales că printre cei prezenți s-a aflat și familia celui care peste 20 de ani a fost sufletul, motorul, locomotiva trupei Euroton...

Seara de muzică ușoară a continuat cu Ion Popa, trubadurul de la Olt, vocea extraordinară ce a reușit să determine sute de roșioreni să cânte la unison.

Manifestările dedicate sărbătorii locale „Zilele Municipiului", ediția a XXII-a s-au încheiat incendiar cu spectacolul oferit de probabil cea mai așteptată artistă a manifestă-rilor din această ediție, și anume Sylvia by DJ Rynno, care alături de dansatoarele ei au pus lucrurile în mișcare și în public.

Pagină realizată de Monica Tuinete

Activități educative și cultural artistice în Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu”

Asamblarea roboților în clasa a III-a

Decizia de a achiziționa roboței didactici a venit în urma implementării proiectului Erasmus+, proiect în derulare în unitatea noastră în anul școlar curent, parteneri fiind cinci țări: Turcia, Polonia, Macedonia de Nord, Italia și România.

În asamblarea și realizarea acestora abordam negreșit transdiciplinaritatea, îmbinarea mai multor discipline de studiu. Astfel, copiii pricep mai ușor și își dezvoltă gândirea algoritmică mult mai rapid, decât prin vizual și prin scris pe foaie linii de cod.

Deși sunt de vârste școlare mici 9-10 ani ,elevii clasei a III-a, au reușit cu succes să asambleze roboțeii mecanici, fiind foarte dornici și interesați. Acest lucru a necesitat dexteritate, îndemânare, cooperare și lucru în echipă. Și altceva este când copilul strânge șurubul și ajunge la realizarea produsul finit, este lucrul lui, decât a prezenta virtual realizarea și asamblarea tuturor pieselor până a ajunge la final. În felul acesta, copiii au văzut roboteii fizic cum se mișcă, nu doar simularea vizuală pe ecran. Fiind foarte mândri de rezultatul muncii lor, am prezentat colajul realizat la asamblarea roboțeilor în cadrul Cercului Pedagogic al Învățătorilor zona Roșiorii de Vede, care s-a susținut în unitatea noastră, activitate susținută de profesor învățământ primar, Pavel Georgeta, unde cadrele didactice participante au fost fascinate de rezultatul muncii elevilor clasei noastre.

Profesor învățământ primar,
Pavel Georgeta

Alexandru Depărățeanu (n. 25 februarie 1835, Deparați, județul Teleorman – d. 11 ianuarie 1865, București)[2][3] a fost un poet, politician și dramaturg român.

Ziua școlii noastre la ceas de sărbătoare

Data de 20 mai îmbracă școala noastră în straie de mare sărbătoare. La această dată Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu”, își serbează „ziua de naștere”, făcând cinste nu doar orașului Roșiori de Vede ci întregii țări, purtând numele marelui poet, traducător și politician, Alexandru Depărățeanu.

Elevii claselor I, a II-a și a III-a, sub îndrumarea cadrelor didactice coordonatoare, Stancu-Barbu Claudia, Șerban Bianca-Andreea și respectiv, Pavel Georgeta, au marcat această minunată zi de sărbătoare prin citirea istoriei scolii, desene, dar și un spectacol de dansuri care a avut loc în amfiteatrul instituției.

Tot în data de 20 mai, își sărbătorește zilele și municipiul Roșiorii de Vede, iar elevii școlii noastre vin în completarea spectacolului cu mult dans și voie bună.

Însoțiți de către cadrele didactice coordonatoare, dar și de părinți, bunici și prieteni buni, talentații noștri copii fac ca numele instituției noastre sa răsune în tot orașul.

Profesor învățământ primar,
Șerban Bianca-Andreea

1 Iunie – copilărie, bucurie și culoare

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, reprezentând vârsta inocenței și a candorii. Jocul și joaca sunt elemente caracteristice copilăriei, ele îi dau farmec, reprezentând o modalitate prin care copiii pot descoperi lumea înconjurătoare și totodată minunatele lucruri pe care copilăria le poate oferi.

La Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu”, elevii claselor I, a II-a și a III-a, alături de doamnele învățătoare, Șerban Bianca Andreea, Stancu-Barbu Claudia și respectiv, Pavel Georgeta, am considerat că este necesar să dezvoltăm și să valorizăm potențialul creator al elevilor, să le stimulăm aptitudinile prin desfășurarea unor activități menite să sărbătorească copiii și afirmarea lor prin limbajul universal al artei: muzică, desene pe asfalt și jocuri.

Copiii ne-au încântat cu modul în care s-au bucurat de lucruri mărunte, lucruri care, câteodată, nouă, celor mari ne lipsesc.

Profesor învățământul primar,
Stancu-Barbu Claudia

Noapte de veghe eminesciană

În data de 11 iunie 2022, la Lugoj, a avut loc un eveniment cultural de excepție care a confirmat încă o dată, dacă mai era nevoie, că românii autentici nu vor înceta niciodată să-și iubească valorile și personalitățile culturale care definesc identitatea lor spirituală în lume. De data aceasta, energiile aveau să fie coagulate în jurul personalității creatoare a lui Mihai Eminescu, adică în jurul celui pe care poporul român l-a desemnat să susțină, în contextul culturii universale, scutul heraldic al culturii române.

Botezat inspirat **Noapte de veghe eminesciană**, acest eveniment cultural, ajuns, iată, la ediția a IV-a, a avut anul acesta tema „Identitate” și a fost organizat de colonelul Ion Teca și scriitorul și jurnalistul Nicolae Toma, în colaborare cu mai multe instituții locale, dar și din restul spațiului banatic sau din Serbia: Protopopiatul Ortodox Lugoj, Biblioteca Municipală Lugoj, Casa de Cultură a municipiului Lugoj, Editura Castrum de Thymes din Giroc, Societatea literar-artistică „Tibiscus” din Uzdin, Serbia, Școala Gimnazială Nr. 3 și Liceul Tehnologic „Valeriu Braniște” din Lugoj, Ana Lugojana „Octavian Group” și Cenaclul literar „Aurel Turcuș” din Timișoara.

Evenimentul a adunat poeți și alte personalități culturale din toate părțile Banatului istoric și nu numai: Nicolae Silade, directorul revistei „Actualitatea literară”, Remus Giorgioni, Mia Rogobete, Ionel Panait, Gheorghe Busuioc, Loredana Lupescu, Costel Simedrea, Lorin Cimponeriu, Maria Nițu, Daniel Marian, Daniel Mariș, Andrei Caucar, Camelia Monica Cornea, Lucia Popa, Mihai Chiper, directorul Revistei „Arcadia” din Anina, Daniel Luca, directorul editurii „Castrum de Thymes” și redactorul șef al revistei „Thymes”, Gabriela Șerban, directoarea bibliotecii „Tata Oancea” din Bocșa, Ana Caia, președintele Cenaclului „Aurel Turcuș”, Cristian Gabriel Moraru, redactor-șef al revistei „Teleormanul Cultural” din Roșiori de Vede și, nu în ultimul rând, frații noștri, în identitate, din Uzdin, Serbia, Vasile Barbu, Președintele Asociației Literare „Tibiscus” și Florin Lincu.

Prima parte a evenimentului s-a desfășurat la Biserica „Învierea Domnului”, unde, după discursul inaugural al părintelui protopop Ionuț Furdean, sufletul bădiei Mihai a fost pomenit de preoții Nicolae Ciucure, Traian Birăescu și Ioan Last. Au electrizat atmosfera, în alternanță cu poeții prezenți, care au recitat din creațiile proprii, Grupul coral al Bisericii „Învierea Domnului”, condus de dna Alina Bogoevici, soprana lugojancă, Diana Chirilă, actrița Maia Voronca și Corul „Ion Vidu”, sub bagheta dirijorului Alexandru Șuca. Partea a doua a evenimentului s-a desfășurat la sala mare a Teatrului „Traian Grozăvescu”, constând într-o expunere de valori ale identității naționale, manifestată prin cântec, dans și poezie.

Tot în cadrul evenimentului, s-au acordat premii și diplome de excelență, de către UZPR, filiala Timiș, poeta și actrița Mia Rogobete, obținând Marele Premiu.

În concluzie, un eveniment cultural de suflet, care a stat sub semnul celor doi piloni care ne definesc identitatea noastră națională: pe de o parte, Dumnezeu, fără de care nimic n-ar fi posibil, pe de altă parte, Mihai Eminescu, acest reper al conștiinței noastre naționale.

Prof. **Cristian Gabriel Moraru**

Noaptea Muzeelor la Roșiori de Vede

Sâmbătă, 14 mai 2022. A XVIII -a ediție a evenimentului Noaptea Muzeelor. A XI-a oară când muzeul roșiorean participă la acest eveniment. Emoții? Poate mai mari ca în urmă cu 12 ani, în anul 2011, tot într-o noapte de 14 mai, când Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” își primea pentru prima dată vizitatorii sub genericul „Noaptea Muzeelor”. Atunci, nu știam cum o să fie primit acest

concept în orașul nostru, acum, nu știam dacă efectele crizei pandemice, criză care a întrerupt și continuum acestui eveniment cultural european, se mai fac încă simțite. Câțiva stropi de ploaie căzuți chiar la ora când porțile se deschideau au reușit să creeze o atmosferă de basm întregind poveștile obiectelor adunate în aproape 60 de ani. Primii vizitatori s-au lăsat puțin așteptați. Apoi.... un record și o prezență surpriză, peste 300 de vizitatori (afluența a îngreunat sistemul de numărare și înregistrare a vizitatorilor), demonstrând că acest eveniment le-a lipsit în timpul pandemiei.

Ca de fiecare dată, Angela Săndulescu, muzeograf și fost director al muzeului, acum pensionară, nu a putut să nu participe activ la acest moment unic în peisajul cultural local și, cu energie, profesionalism, dar mai ales, cu multă pasiune, a condus vizitatorii prin expozițiile permanente ale muzeului.

Cei care au ales să petreacă o noapte de sâmbătă la muzeu au pornit într-o călătorie în timp, începând cu preistoria, continuând cu antichitatea și epoca medievală, făcând cunoștință cu viața cotidiană roșioreană de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, pentru ca în final să ajungă cu toții în lumea satului românesc, cu tradițiile și poveștile lui nemuritoare. Copii, tineri, adulți, vârstnici, cu toții au trăit în ritmurile istoriei.

Cei care au trecut pragul muzeului în noaptea de 14 mai 2022 au putut vizita, pe

lângă expozițiile permanente, și o expoziție de grafică a Alexandrei Marin, elevă la Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, o tânără aflată la vârsta căutărilor, care oscilează între abordări stilistice și tehnice diferite pe care le îmbină prin elementul uman prezent în majoritatea lucrărilor sale.

Și a mai fost o „Noapte a Muzeelor” la Roșiori de Vede. Și a mai fost o noapte de poveste. Însemnările lăsate în Cartea de Impresii a muzeului dovedesc asta.

Muzeograf **Veronica Cojocaru**
Foto: **Aurelia Bărbuț**

Să mai citim puțin!

O istorie a literaturii roșiorene

Iordan Datcu (X)

- Continuare din numărul anterior-

.Raidurile criticului și istoricului literar Iordan Datcu în lumea literaturii și etnologiei românești au constituit întotdeauna bune prilejuri de cercetare minuțioasă, analiză și sinteză realizate cu precizia și finețea unui chirurg care suturează o plagă deschisă. Nu altfel se întâmplă și în volumul *Pagini de istorie literară și etnologie* (Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011), care trădează, după cum observă autorul însuși în *Argument*, predilecția acestuia pentru două domenii de cercetare, etnologia și istoria literară: „În scrisul meu de mai multe decenii, îmi pare că se disting două domenii de interes pentru mine, cel etnologic, exprimat prin cărți originale și multe ediții îngrijite din opera unor etnologi, și cel istoric literar. (…) Cartea de acum rămâne consecventă acelei duble atracții a scrisului meu, coexistând în ea pagini de istorie literară și reflecții asupra cărții de etnologie." (p. 5).

Într-adevăr, cartea în sine conține un număr de 36 de materiale critice (cronici literare, recenzii, medalioane literare), publicate (primele 26) în paginile revistei târgoviștene „Litere", în intervalul ianuarie 2009-august 2011, care relevă aspecte inedite despre operele unor scriitori, etnologi sau filologi români clasici sau contemporani, demersul critic al lui Iordan Datcu având uneori, după cum afirmă istoricul literar Mircea Popa pe coperta a IV-a a cărții, „alura unui adevărat discurs de critică enciclopedică, erudită, fiind însoțit de mici portrete sau medalioane care schițează traiectoria scriitoricească a celui avut în vedere, constituind linii absolute necesare pentru un viitor tablou de ansamblu, care să ofere imaginea adevărată și dimensiunea reală a celui despre care scrie.".

Cum era de așteptat, unele dintre intervențiile sale critice salută și cărțile unor scriitori teleormăneni, cum ar fi: **O bibliografie a lui Constantin Noica** (recenzia la cartea *Constantin Noica. Repere biobibliografice*, de Stan V. Cristea, apărută în 2009 cu prilejul aniversării centenarului filosofului român), în care evidențiază bogăția de informație a cărții elaborate de Stan V. Cristea, acest „istoric literar versat, care își mai arătase talentul de riguros cercetător în două cărți anterioare ale sale, *Eminescu și Teleormanul* (2000) și *Dicționarul scriitorilor și publiciștilor teleormăneni* (2005)" (p. 34), deși nu ezită să semnaleze, cu acribia care-l caracterizează, și câteva inexactități sau erori găsite în cartea sa; **Anghel Gâdea, publicist** (recenzia la cartea de publicistică *Teroare și tăcere* a poetului roșiorean Anghel Gâdea, apărută în 2009), în care face o lectură mai mult decât empatică a cărții conjudețeanului său: „Personal, am vibrat citind și paginile despre răscoalele țărănești, fiindcă eu însumi îmi amintesc de momentul 1961, când, profesor de limba și literatura română la Crângeni-Teleorman, am văzut că, prin trimiterea unor politruci de la București, regimul se temea ca mișcări ca acelea evocate în paginile lui Anghel Gâdea să nu se iște și în alte comune; am vibrat, de asemenea, citind paginile despre mișcările studențești ca participant eu însumi, alături de colegii mei, la ședințele de demascare a studenților insurgenți de la Facultatea de Filologie din București, în urma cărora au fost întemnițați doi colegi de-ai noștri, unul dintre ei murind în închisoare. Am vibrat și citind paginile despre înmormântarea lui Marin Preda. Fac o notă aparte paginile despre profesorul roșiorean Florea Costache, un martir, despre doi profesori ai publicistului, Aurel Martin și Romul Munteanu." (p. 52); **Floarea Calotă și costumul popular** (recenzia cărții *Costumul popular, călător prin milenii/ The folk costume, a traveler through millenniums*, traducere în limba engleză de Liliana Ursu, 2010 și a calendarului *Costume românești din colecția Floarei Calotă*, Versuri de Floarea Calotă, tot în ediție bilingvă, română-engleză, 2011) în care reliefează dragostea pentru muzică, poezie și portul popular ale acestei personalități care a făcut cunoscut cântecul popular teleormănean în țară și peste hotare.

De asemenea, un medalion literar deosebit îi consacră Iordan Datcu profesorului universitar **George Gană** (n. 13 ianuarie 1935, satul Măgureni, com. Măldăeni — m. 8 martie 2010), pe care îl fixează exact în ochii posterității: „În abordarea a trei nume de prim rang (Mihai Eminescu, Lucian Blaga, Tudor Vianu, n. n.) ale literaturii române, demersul lui George Gană este dublu, de critic și istoric literar și de editor. (…) Demersul conjugat al criticului, istoricului literar și editorului conduce la o cunoaștere profundă a operei celor studiați și receptării ei critice." (p. 61).

Panoplia autorilor români de ieri și de azi cercetați de Iordan Datcu din perspective inedite sau aducând compliniri necesare relative la operele și personalitățile acestora este bogată prin diversitatea ei, revelând și relevând orizontul său cultural de o vastitate uimitoare. Chapeau!

Prof. **Cristian Gabriel Moraru**

Lecturi în lumină

Virgil Andronescu: *Levitații și căderi* (versuri)

În anul 1995, Inspectoratul pentru Cultură Teleorman edita *Zodia harfei*, o antologie de versuri a poeților teleormăneni care nu-și văzuseră, la vremea aceea, „numele adunat pe-o carte", după cum, parafrazându-l pe Arghezi, scria în prefață antologatorul, cunoscutul și regretatul poet Nicolae Lupu.

Ordonați după criteriul alfabetic, al doilea poet din culegere este Virgil Nicolae Andronache, nimeni altul decât Virgil Andronescu, cu un grupaj de poeme intitulat sugestiv „Fericit în singurătate". Recitindu-i versurile de atunci și lecturându-le pe cele recente, constat cu satisfacție că autorul și-a păstrat tematica, nota personală și vigoarea metaforică.

A trecut de atunci mai bine de un sfert de veac. Nu știu pe unde l-au purtat pașii destinului pe poetul din Turnu Măgurele, dar întâmplarea face să-l întâlnesc în decembrie 2021, la aniversarea ziarului roșiorean „DRUM", prilej cu care am intrat în posesia recentei cărți a Domniei sale, *Levitații și căderi*, dăruită mie „din sufletul autorului", după cum scrie în autograf.

Cea de-a zecea carte, ce poartă semnătura lui Virgil Andronescu, *Levitații și căderi*, a apărut la editura InfoSUD din Siliștea-Brăila, în anul 2021.

Prefațat de criticul literar, membru U.S.R., Viorel Coman, și susținut critic prin câteva remarcabile postfețe, realizate de cunoscute personalități literare și artistice (Valeriu Ion Găgiulescu — scriitor, Zeno Halupa — aforist, George Robert Mitrache — publicist, Sanda Vișan — critic de artă, Dan Moldoveanu — actor), noul volum de versuri mă face să cred că, pe lângă propria-i cruce, Virgil Andronescu duce pe umeri greutățile umanității, eliberându-și, astfel, semenii de poveri. La el, timpul uman se cosmicizează și devine timp universal, etern, unde își plasează trăirile sincere, dar rareori fericite.

Autorul nu se leagă de locuri, de obiecte, ci doar dăruiește, îmbogățește viața celorlalți și merge apoi mai departe și umblă, umblă cât mai încet, ca veșnicia. Poetul este mereu într-o călătorie a singuraticului — doar el și sinele. Când simte că nu e înțeles, caută răspunsuri, dar nu la cei care tocmai l-au ignorat, ci la Dumnezeu aflat mereu în preajmă. Chiar la începutul cărții, avem un cuvânt al autorului intitulat „Cum e, Doamne, să dai brânci pământului?", unde Virgil Andronescu poartă o „conversație plăcută, pilduitoare" cu Divinitatea.

În cele aproape cincizeci de poeme cuprinse în *Levitații și căderi*, poetul cultivă o poezie dură, ca însăși viața, o poezie a disperării, a suferinței și a singurătății.

Poemul, care deschide cartea și îi dă și titlul, este o rugă a autorului către Dumnezeu, stăpânul orizontului infinit, populat cu atâtea lucruri văzute și nevăzute. Poetul nu se roagă doar pentru sine, ci o face în numele umanității decăzute, cu convingerea fermă că încrederea și iubirea dintre oameni vor sălășlui de-a pururea în această lume, altădată fără de păcat: „Doamne, Tu stăpânitor a toate, / Tu, părinte nefinit, / Dă-ne minte, dă-ne suflet, / Să ne încredem, să iubim!" (*Levitații și căderi*).

Chiar dacă Divinitatea invocată nu i se arată, autorul o simte și nădăjduiește că va primi ajutorul cerut, lucru care îi motivează căutarea, în ciuda, uneori, a îndoielii din suflet: „Caut pe Dumnezeu,/ Dar El ... niciunde!" (*Vinovăție*).

Deși trăiește înconjurat de oameni, Virgil Andronescu are sentimentul singurătății. Teama de singurătate îi bântuie ființa, făcându-l să cugete: „Mă tem că trăiesc într-un pustiu", iar nesăbuința semenilor a transformat pământul în ce e mai rău: „Aici, pe pământ, / Omenirea și-a consolidat / iadul!" (*Salvatorul dintre stele*).

Fără să ne lase în așteptare, poetul vine cu argumente privind imaginea Iadului: moartea nevinovaților, căderea Turnurilor Gemene (un prim semn premonitoriu al noului mileniu, bântuit, iată, în ultimii ani, de pandemii), „Pământul se afundă-n hău, după multele experimente nucleare /, Cerul plânge cu acizi ... / Raiul se pârpălește în incendii de pădure ...". Singurătățile lui Emil Cioran nu-i ies din minte, dar propriile singurătăți l-au „năruit". (*Versete contemporane*).

Ce-i rămâne poetului de făcut? Greu de dat un răspuns. Nici resemnarea și nici lupta oarbă cu o forță nevăzută nu sunt o soluție. O cale totuși există: retragerea în sine: „... în ieslea sufletului, / Pentru că necontenit / Mi-a fost trântită-n față ușa sorții, / De către viața care voia ... / O viață fără mine!" (*Un fel de Moromete și de Ilie*). Ori refugiul în „Patria-Colii-de-Scris", rătăcind singuratic „printre cuvinte", fiindcă toate zbaterile de a se apropia de oameni au eșuat (*Patria mea*).

Cu alte cuvinte, Scrisul este simțit ca o formă de evadare din realitatea dură: „Scriu pentru a mă salva din ghearele/ durerilor personale ..." (*Versete contemporane*).

Teme și motive poetice precum iubirea, timpul, perisabilitatea ființei umane, apoi definirea unor noțiuni abstracte, autodefinirea ... nu sunt uitate de un poet autentic precum Virgil Andronescu.

Neîmplinirea prin iubire îl face pe autor să regrete că s-a născut: „Iubirea mă doare, / Mi-e scârbă. / De al ludei dulce sărut, / De a ludei amară trădare, / Iubirea mă doare." (*Deșartă viață/ Iluzorie moarte*).

Trecerea timpului ia cu sine totul, fără a se mai întoarce vreodată ceva din ce a fost: „Ce-a trecut în veci rămâne, / Timpul e în noi și-atât. / Ce-i trecut nu mai învie, / Nici în cer, nici pe pământ!" (*Printre clipe*). O frumoasă definiție dă poetul vieții. Viața este o cursă „De șoareci alergând după pisici" (*Esențe*).

Autodefinindu-se, V. Andronescu spune răspicat: „Sunt o fantomă ce bântuie / Aiurea, prin viața mea! (*Esențe*).

Concepția despre viață și moarte este și ea prezentă în *Levitații și căderi*. Viața este un crâmpei de timp, pe când moartea este o întreagă eternitate: „O viață de om nu-i cât o moarte!" (*Tratarea de demoni*). Foarte rar, oamenii se gândesc că la plecare nu iau nimic cu ei. De aici, materialitatea, lupta pentru averi, vrăjmășii purtate în scopuri egoiste, de îmbogățire cât mai rapidă. Extincția fizică pândește tot ce e viu, iar ființa umană nu face excepție: „... până la urmă ... / Toți ne vom abandona, / Aici, sub scoarța ta, / Os cu os / Albit de sudoare!" (*Negăsite răspunsuri / Nestiute întrebări*). În accepția poetului, viața este o tristă, amăgitoare și deșartă poveste ...

Adesea, versurile lui Virgil Andronescu, prin claritatea și structura aparte, ne surprind ca o scăpărare instantanee de lumină. Nimic forțat, nimic strident în curgerea molcomă a poemelor în paginile cărții.

Privită în ansamblu, poezia cuprinsă în volumul *Levitații și căderi* împrăștie totuși un parfum de sănătate, de primăvară, din care răzbate dorința de viață și de împlinire artistică a autorului.

Domnița Neaga,
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Meridiane critice

INTERFERENȚE CULTURALE MACEDONEANO-ROMÂNE

1.4. ALEXANDRU MACEDONSKI, ION BARBU, NICHITA STĂNESCU — OBIECT DE SINTEZĂ, ANALIZĂ, PARALELĂ LITERARĂ ȘI HERMENEUTICĂ.

1.4.1. O PERSONALITATE LITERARĂ PE NEDREPT HULITĂ.

A existat în veacul burghez al XIX-lea un poet, totodată prozator, publicist, director de ziar, mentor și ctitor de frumos, adesea contestat, hulit și prea puțin apreciat. Numele lui: Alexandru Macedonski.

Cu toate că manualele de liceu îl cam ocolesc ori îl minimalizează, iar programa de bacalaureat îl ignoră, totuși pentru mințile luminate (de la „Litere", în primul rând), Al. Macedonski, poetul cu origini macedonene, rămâne nu doar un poet valoros, autor al *Nopților* și al *Rondelurilor*, un rival pentru Eminescu care a plătit enorm pentru o gafă vizându-l pe inegalabilul artist liric deja intrat în „noaptea minții", suportând ostracizarea și luând calea exilului francez, unde a dat măsura valorii sale, scriind și publicând în limba lui Voltaire versuri și epică. A avut șansă că Franța l-a adoptat, numai că patriotismul a răsunat mai limpede în inima sa, încât, după câțiva ani, va reveni pe meleaguri bucureștene. Mulți semnatari în revista „Macedoneanul" au supralicitat aportul acestui autor la emanciparea culturii și a literaturii române și au făcut din orgoliosul scriitor de la „Literatorul" **un creator de geniu.** Categoric, când un șef de cenaclu intuiește talentul unor tineri „ucenici" ca Bacovia, Vianu, Arghezi și Galaction, primește în mod îndreptățit laude. În al doilea rând, se poate avansa timid sintagma de „protocronist", căci, înainte de acreditarea simbolismului francez teoretizat de Jean Moréas, la 1886, ambițiosul teoretician român tipărise câteva articole despre „simbolismul instrumentalist". În literatura lumii, un alt inițiator de curente artistice a fost Tristan Tzara, cel dintâi dadaist din Europa.

Spuneam că revista etnicilor macedoneni din România, „Macedoneanul", îl omagiază pe cel ce a scris *Noaptea de decemvrie*, remarcându-i calitățile nenumărate. Ziariștii glorificatori ai lui Macedonski au iscusința de a apela de verdicte nete, care nu îl pun în încurcătură, într-un context disconfortant pe expulzatul poet, dimpotrivă tot ce a fost negativ, discutabil, perisabil în personalitatea lui Al. Macedonski, se retractează, se volatilizează subit, astfel că se păstrează doar elementele pozitive: vizionarismul, profeția, intuiția certă, fermă că patru juni condeieri vor deveni scriitori autentici. Cu alte cuvinte, el i-a lansat în literatură pe cei patru cenacliști menționați mai sus. Printre exegeți se află și poetul Emilian Mirea, autorul unei cărți referențiale despre opera maestrului simbolist și romantic: *Alexandru Macedonski — Macedoneanul României*. Nu sunt omise judecățile de valoare ale unor reputați critici. Punctul de plecare îl reprezintă G. Călinescu, brusc înțelegător care admite că Macedonski „e un mare poet".

În fine, Adrian Marino, autorul unei monografii greu de egalat din punct de vedere științific pune pe același imposibil plan capodopera *Luceafărul* și *Noaptea de decemvrie* pe tema geniului neînțeles. Mihai Zamfir îl relecturează în altă cheie, descifrând noi și noi și chiar o semiotică palpabilă și enumeră unele sensuri nebănuite în proza macedonskiană.

De asemenea, noii comentatori apreciază popularizarea literaturii române în Franța și Belgia. Prin *Alexandru Macedonski — Macedoneanul României*, opul de calitate al lui Emilian Mirea, se realizează un raid în literatura română de la sfârșitul veacului al XIX-lea contabilizând meritele acestui macedonean român. Se insistă pe francofilia lui Macedonski, pe efigia de mare poet, șef de școală, pe conflictul cu Eminescu ...

În alte numere din „Macedoneanul", se configurează analize și paralele literare, de mare profunzime, între Ion Barbu și Nichita Stănescu plecându-se de la unele substantive cu înțeles asemănător, suficient de expresive — „elan" și „avânt" ...Ca un laitmotiv, acest poet de la răscrucea mai multor curente literare revine în multe materiale publicate în revista etnicilor macedoneni din România.

CONCLUZII

Pretutindeni în țară se întâmplă ceva cu această populație, cândva agricolă, eroică, sobră, amintind de strămoșii daci. Marile orașe, București, Craiova, Timișoara, au rezonat la problematica macedonenilor, fructificând nu puține evenimente culturale legate sau nu de târgurile de carte. Și în alt colț al patriei, în Dobrogea, un alt mare oraș universitar a făcut un pas în față, inserând în aria spirituală și activități, acțiuni focusate pe această etnie (Comisia de cultură de la Constanța), deși, acest mediu cosmopolit inserează numeroși turci, tătari, ucraineni etc.

Turismul religios permite instrumentarea sintagmei „Taborul macedonean", sinonim cu o treime monastică de lângă Prilep (Varoș, Trescavet, Zârze), unde Islamul nu a obstrucționat creștinismul ... Unii condeieri ai susnumitei reviste pun pe celălalt taler al frumosului românesc, așezăminte mănăstirești de la Dunăre, din zona Drobeta, cum ar fi splendida mănăstire Vodița — se consemnează în nr. 147 al ,,Macedoneanului".

Prof. dr. **Iulian Bitoleanu**

Pagini de istorie locală

Spitalul din Roșiori de Vede. Istorie și adevăr (IV)

În afară de activitatea din spital, sănătatea publică din orașul Roșiori de Vede era privegheată din partea administrației și de dr. M. Nissescu, medicul comunal, Alexandru Dumitrescu, subchirurg, Valeria Moisescu, moașa și Marin Niculescu, agent sanitar. În oraș funcționau mai multe cabinete medicale particulare precum a dr. Afeimblath, situat în centrul orașului, pe strada Dunării, și a doctorului Berechet Nicolae, situat în strada Soreștilor. Tot în oraș locuia și doctorul Ioan Niculicescu, ce era medic de plasă. Își mai desfășurau activitatea cu statut de particulare, cu licență și două moașe: Elena Iacovescu din strada Soreștilor și Elena Constantinescu din strada Sfântul Teodor. În 1909, este consemnată în documentele Primăriei Roșiori de Vede, ca salariată, și tânăra moașă Elena Pop.

De notat și existența a două farmacii. Farmacia Christea Zaharescu, situată în centrul orașului, pe strada Vedea și Farmacia Constantin C. Georgescu, situată în extremitatea estică a străzii Vedea.

În anul 1909, pe lista salariaților spitalului, se mai adaugă Ion Ionescu, subchirurg intendent și moașa Valeria Moisescu, și Marin Niculescu, agent sanitar, care se transfera de la serviciul sanitar comunal la spital. Tot în anul 1909, în orașul Roșiori de Vede, este consemnată existența a două drogherii: a lui Celeman Melpomene Zisu și a Afroditei Clement Nicolau.

Chiar dacă la început au fost multe greutăți în desfășurarea activității spitalului din Roșiori de Vede, încetul cu încetul, și mai ales datorită profesionalismului personalului, totul intră în normal și spitalul funcționează așa cum cereau normele acelui început de secol.

În ceea ce privește aprovizionarea cu medicamente a spitalului, «aceasta se făcea conform normelor stabilite de minister». În anul 1908, Direcția generală a serviciului sanitar, a adoptat o nouă formulă organizatorică, prin crearea unui depozit central de medicamente, cu ramificații periferice. Într-o lege specială s-a dispus mai întâi concentrarea tuturor fondurilor cu scopuri medico-sanitare, în bugetul Direcției generale a serviciului sanitar. Aceste unități au funcționat pe baza unor dispoziții publicate în Monitorul Oficial, nr. 75 din 4 iulie 1908.

Pentru asigurarea aprovizionării ritmice, s-au înființat depozite intermediare, de obicei la nivelul județelor, având sarcina să distribuie spitalelor medicamentele primite de la depozitul central, potrivit Regulamentului spitalelor, publicat în Monitorul Oficial. Spitalul din Roșiori de Vede era aprovizionat din depozitul intermodular de la Turnu Măgurele, oraș care era și reședința județului Teleorman.

În anul 1910, la 6 februarie, la spital a luat foc un coș de la o sobă din aripa dreaptă, unde era salonul pentru bărbați, arzând întreg acoperișul. Dacă nu intervenea imediat ajutorul de primar Florea D. Lețu, cu pompa de pompieri a orașului, probabil că stricăciunile ar fi fost mult mai mari. Acoperișul a fost refăcut în câteva zile de meseriași plătiți de Primăria orașului.

Că activitatea de la Spitalul din Roșiori de Vede se desfășura bine, cu rezultate notabile, constată și doctorul Nicolae Manolescu, director al Serviciului Sanitar din Ministerul Sănătății, care face o inspecție la data de 7 august l904. El consemna în Registrul de Procese Verbale: „Un local frumos, spațios, curat și bine condus, deși aș zice, prea militărește. Se face chirurgie multă și frumoasă. În spital, printre alți pacienți de alte boale, sunt și tuberculoși, chiar mulți. Am văzut specimene grave de sifilis la tineret și pelagroși în stare gravă. Activitatea spitalului este deosebit de aglomerată. Consultațiunile acordate ating cifra de 9.366, iar aceea a bolnavilor din spital ajunge la 813, aceasta pentru anul 1902.

La intendență, am găsit o stare puțin mulțumitoare: pâine mirosind a mucegai și acră, afirmându-se că toată pâinea din Roșiori de Vede are aceste defecte: carnea, socotită după numărul bolnavilor, n-ajunge la 300 gr. de fiecare bolnav, socotind și oasele. Curtea spitalului spațioasă, dar nu cadrează cu interiorul frumos, căci este plină de buruieni sălbatice. Domnul medic Eremia, conducătorul spitalului, a promis că îi trebuie 3 ani ca să aibă și o parte pomiferă ...".

În Raportul Științific pe care îl face dr. Ioan Eremia, în anul 1913, consemnează că „s-au făcut îmbunătățiri la sistemul de băi construit defectuos de la început.". El cerea să fie ajutat în ceea ce privește înființarea unei adevărate Săli de operație cu instrumentar și iluminare modernă, cu electricitate.

— Va urma —

Argentin Șt. Porumbeanu

Foto: din arhiva personală a autorului

O incursiune prin istoria controversată a Ucrainei (IV)

Anul 1991 a însemnat momentul istoric al capătului de drum început în 1922, când în aceeași lună, decembrie, lua ființă pe vremea lui Lenin, Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste. Dispărea deci URSS, la 26 decembrie 1991, la o zi după ce Mihail Gorbaciov, ultimul lider reformator, dar și gropar al colosului sovietic, își anunța sfârșitul exercitării funcției sale. Nu mai puțin de cincisprezece provincii aflate până atunci sub lațurile Moscovei au devenit state independente. Ca să fim însă exacți cu adevărul istoric din punct de vedere cronologic, trebuie să spunem că, de fapt, actul oficial proclamat ca ultimă decizie de Sovietul Suprem al URSS de la 26 decembrie nu era decât un act formal care consfințea ceea ce în realitate se întâmplase de aproximativ 2 ani, pe parcursul anilor 1990 și 1991, când, pe rând, aceste provincii își proclamaseră autodeterminarea din cadrul Uniunii Sovietice.

Între aceste provincii, s-a aflat desigur și Ucraina, care și-a proclamat independența la 24 august 1991. Este totodată și anul în care apare Ucraina ca stat pe hartă în istorie și nu după Primul Război Mondial așa cum se propagă în mass-media, având în vedere — așa cum cititorii au putut remarca sper, din episoadele anterioare — că nu a existat între 1917 și 1922, un stat ucrainian unificat concret și independent, pe teritoriul actual. Chiar în acele momente ale sfârșitului fostului imperiu sovietic, s-a format totuși o nouă structură, de data asta, benevolă, din state independente, numită Comunitatea Statelor Independente (CSI), la care Ucraina a fost stat fondator. De curând însă, în 2018, în condițiile adversității față de Rusia, Ucraina avea să părăsească CSI.

Față de toate celelalte provincii ex-sovietice, cazul Ucrainei a fost de la bun început unul mai special. După prăbușirea Uniunii Sovietice, Ucraina a moștenit o forță militară considerabilă pe teritoriul său, echipată cu al treilea arsenal nuclear ca dimensiune din lume. Noul stat a beneficiat de o puternică structură militară, ca de altfel și industrială, între care și centralele nucleare, cea de la Zaporojie fiind considerată cea mai mare din Europa. Acest lucru a creat probleme, iar Moscova nu avea cum să nu revendice aceste dotări impresionante militare rămase pe teritoriul Ucrainei, fapt care a fost stipulat și în acordul dintre încă existenta Uniune Sovietică și Ucraina, la momentul proclamării independenței ucrainene. Astfel încât, imediat, în mai 1992, Ucraina a semnat Tratatul pentru Reducerea Armelor Strategice prin care a acceptat să cedeze Rusiei toate armele nucleare pentru a fi distruse, apoi, în 1994, a semnat Tratatul de Neproliferare a Armelor Nucleare, acceptând statutul de stat fără arme nucleare.

Prin urmare, până în 1996, statul ucrainian a renunțat complet la armamentul nuclear. Era o decizie impusă de Federația Rusă, autoproclamată moștenitoare de drept a Uniunii Sovietice care avea ca scop să-i asigure securitatea la granițe.

Dar altceva merită mult mai mult atenția în ceea ce privește statutul politic și juridic internațional al Ucrainei, un aspect foarte relevant care schimbă complet datele problemei atunci când se discută despre orientarea actuală politică și militară a acesteia, și anume neutralitatea asumată oficial, atunci în 1991. A fost o condiție a recunoașterii suveranității faptul că noul stat nu va migra către alianța rivală a fostului Tratat de la Varșovia, este vorba desigur de NATO! Bineînțeles că Federația Rusă a monitorizat și supravegheat de la început, îndeaproape, atitudinea politică, diplomatică și militară a Ucrainei, căutând să o mențină aproape de ea, pe cât posibil, așa că, încă din 1991, între cele două, a existat un parteneriat, limitat ce-i drept.

Însă, viziunea mult prea liberală și ignorantă — ajutată am putea spune, cu riscul de a fi răutăcioși, și de desele sale preocupări bahice — a președintelui rus Boris Elțîn a făcut ca Ucraina să poată zburda treptat în voie pe lângă marele său vecin rus și să se apropie de NATO care exact asta urmărea, în condițiile expansiunii continue pe care o viza în estul Europei.

În 1994, Ucraina a semnat un parteneriat cu NATO și, astfel, sub ochii nepăsători și binevoitori ai lui Elțîn, s-a apropiat de alianța nord-atlantică. S-a ajuns deci la încălcarea neutralității din 1991, mai ales când, în 2002, a fost reglementat Planul de Acțiune NATO-Ucraina care punea chiar problema unei posibile viitoare aderări a țării la NATO!

După 2000, odată cu venirea lui Vladimir Putin în fruntea Rusiei, viziunea față de Ucraina a început să se schimbe, orice tendință ucraineană de apropiere față de Occident și NATO fiind admonestată mai mult sau mai puțin virulent, deocamdată evident pe calea discursului diplomatic.

Aceste tendințe s-au mai temperat din 2004, când în fruntea statului a venit Viktor Ianukovici, cu simpatii proruse, iar delicata problemă a orientării Ucrainei a intrat oarecum în letargie, dar din 2013-2014, din timpul Revoluției Portocalii care a condus la îndepărtarea de la putere a lui Ianukovici și instalarea cuplului Viktor Iușcenko, președinte și Iulia Timoșenko, prim-ministru, situația raporturilor ruso-ucrainene s-a agravat considerabil, având în vedere politica fermă prooccidentală a noii puteri. Și în acest fel se va ajunge la o situație foarte tensionată, Crimeea va fi ocupată și anexată de ruși și armele vor începe să vorbească în estul țării, în Donbas.

— Va urma —

Prof. **Victor Gabriel Osăceanu**

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

(Urmare din pag. 1)

Mulţumim pentru colaborare directoarei acestei unităţii de învăţământ,

prof. Alina Vlad, bibliotecarei şcolare *Otilia Liliana Ştirbu,* tuturor cadrelor didactice implicate: *prof. Sanda Andrei, prof. Emil Cristea, prof. Doina Gabriela Geac, prof. Laura Costinela Oprea* şi *prof. Camelia Petrescu!* Şi pentru că vorbim de implicare şi participare, cel mai activ elev a fost premiat de către Centrul EUROPE DIRECT Teleorman şi anume eleva *Bianca Maria Nedelcu* de la clasa a VI-a.

Totodată, în data de 9 iunie, *„Lecţia de informare europeană“* s-a derulat la ***Şcoala Gimnazială din comuna Drăcşenei***, ***localitatea Drăcşani.*** Am descoperit aici o şcoală bine îngrijită, cu săli de clasă mari şi luminoase şi, cel mai important, cu elevi minunaţi şi profesori dedicaţi.

Am avut bucuria să cunoaştem şi cele trei echipe, alcătuite din câte patru elevi şi un profesor coordonator, care au participat la competiţia ***#EuroQuiz 2022***

(etapa naţională şi judeţeană), organizată de **Reprezentanţa Comisiei Europene în România** şi **Ministerul Educaţiei**. Aceste echipe au fost: ***„Formidabilii”*** – prof. coordonator Elena Pereţeanu; ***„Formidabili”*** – prof. coordonator Flori Fieraru şi echipa ***„Titanii”*** – prof. coordonator Anicuţa Lazăr, directoarea acestei instituţii şcolare. Iar noi nu am mers cu mâinile goale la Drăcşenei, ci încărcaţi cu premii pentru aceşti copii inimoşi, muncitori şi foarte dornici de a învăţa cât mai mult, premii oferite de Reprezentanţa Comisiei Europene în România, dar şi de EUROPE DIRECT Teleorman. Felicitări, dragi tineri europeni! Felicitări, doamnelor profesoare!

Şi pentru că am fost întâmpinaţi de o curte plină de elevi şi cadre didactice, am vorbit cu aceştia, în cadrul *„Lecţiei de informare europeană”,* despre *Anul european al tineretului*, despre prioritățile UE și de comunicare pentru anul 2022, despre activitatea şi proiectele instituțiilor europene și ale Centrului ED Teleorman, despre *Spațiul învățării* – ghișeul unic pentru materiale oficiale de predare și învățare în UE, despre oferta educațională propusă de ED Teleorman, dar și despre necesitatea implicării tuturor în procesul de luare a deciziilor, de creionare a viitorul nostru comun în Europa. Ne-am păstrat bunul obicei și am premiat cel mai activ dintre copii și anume elevul *Lucas Leonard Manea*, premiantul, de altfel, clasei a VI-a.

Au fost încă două experienţe frumoase, în care am descoperit oameni extraordinari, la fel de europeni precum în orice colţ al EUROPEI!

● *Tinerii teleormăneni interesați de viitorul Europei*

De „Ziua porților deschise”, organizată marți, 24 mai, la ***Liceul Tehnologic „Anghel Saligny” din Roșiori de Vede***, cu ocazia prezentării ofertei educaționale pentru anul școlar 2022-2023, Centrul EUROPE DIRECT Teleorman, partener al liceului, i-a provocat pe elevii din zona Roșiori să-și exprime viziunea despre viitorul Europei în *Anul european al tineretului.*

De asemenea, aceștia au aflat mai multe despre oportunitățile oferite de proiectele de mobilitate pentru tineri, precum *„Schimburi de Tineri”,* în contextul învățării nonformale, despre programul *DiscoverEU*, o acțiune a programului **Erasmus+**, care le dă posibilitatea de a descoperi Europa prin intermediul unor experiențe de învățare, ce face UE pentru tineri, despre prioritățile Uniunii Europene pentru anul 2022, despre *Anul european al tineretului* și inițiativa *#EYY2022*.

Ne-au vizitat standul și au primit publicații editate de Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene: elevi de la Școala Gimnazială „Dan Berindei”, Școala Gimnazială Ciolănești, Școala Gimnazială Drăgănești de Vede, Școala Gimnazială Călmățuiu, Școala Gimnazială Beuca, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Școala Gimnazială Troianul, Școala Gimnazială Mihăești, Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu”, Școala Gimnazială Călmățuiu de Sus, Școala Gimnazială „Zaharia Stancu” și de la Școala Gimnazială Rădoiești.

Evenimentul ne-a întărit convingerea că tinerii teleormăneni sunt preocupați de viitorul regiunii, că sunt optimiști și interesați să fie parte a procesului de construcție a unui viitor mai bun - mai verde, mai incluziv și mai digital. De aceea, în Anul european al tineretului, să privim înainte cu încredere și speranță!

● *EUROPE DIRECT Teleorman a deschis un nou punct de informare europeană!*

Centrul EUROPE DIRECT Teleorman continuă să dezvolte o rețea puternică de puncte de informare europeană în bibliotecile publice din județul Teleorman.

Astfel, în data de 16 iunie, la biblioteca publică aflată într-una dintre cele mai renumite comune din județ, și anume comuna Buzescu, s-a deschis un ***punct de informare europeană,*** dotat cu un stand ce cuprinde cele mai recente publicații editate de instituțiile Uniunii Europene, prin ***Oficiul pentru publicații al UE***. Cu acest prilej, echipa ED Teleorman a susținut și o sesiune de instruire pentru bibliotecari, pe temele de interes ale Uniunii Europene.

Ne-au fost alături în demersul nostru bibliotecare, printre care: ***Valentina Paşa*** - managerul Bibliotecii Județene „Marin Preda” Teleorman, ***Daniela Argeșeanu*** - bibliotecar la Biblioteca Municipală „Gala Galaction”, ***Florica Neguț*** - bibliotecar la Biblioteca Comunală „Liliana Grădinaru” Peretu, dar și elevi și iubitori ai cărților. Împreună cu aceștia am discutat despre *Anul European al Tineretului*, despre prioritățile UE, despre activitatea și proiectele instituțiilor europene și ale Centrului ED Teleorman, despre ***Spațiul învățării,*** precum și despre implicare și participare.

Toate acestea au fost posibile datorită sprijinului ***Primăriei Comunei Buzescu*** și parteneriatului cu ***Biblioteca Comunală Buzescu***, coordonator: *bibliotecar Pati Nedelcu.*

Mulţumim tuturor pentru implicare şi participare!